

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання
затвердження схем електронної ідентифікації»
(далі – проект акта)

I. Визначення проблеми

Згідно з абзацами двадцять третім, двадцять четвертим частини другої статті 7 Закону України «Про електронні довірчі послуги» до повноважень головного органу у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері електронних довірчих послуг, належить забезпечення державного регулювання з питань електронної ідентифікації з використанням електронних довірчих послуг в межах своєї компетенції відповідно до цього Закону; здійснення інших повноважень у сферах електронних довірчих послуг та електронної ідентифікації, визначених законом.

Відповідно до статті 14 Закону України «Про електронні довірчі послуги» електронна ідентифікація здійснюється за допомогою засобів електронної ідентифікації, що підпадають під схему електронної ідентифікації, затверджену Кабінетом Міністрів України. Згідно зі статтею 15 зазначеного Закону схема електронної ідентифікації повинна встановлювати високий, середній або низький рівні довіри до засобів електронної ідентифікації, що використовуються в них. Схема електронної ідентифікації визначається Кабінетом Міністрів України.

Разом з тим наразі питання функціонування схем електронної ідентифікації не врегульовано у порядку, визначеному Законом України «Про електронні довірчі послуги».

Засоби електронної ідентифікації в контексті схем електронної ідентифікації для їх використання у сфері електронного урядування, повинні відповідати вимогам до засобів електронної ідентифікації, рівнів довіри до засобів електронної ідентифікації для їх використання у сфері електронного урядування, затвердженим відповідно до статті 10 Закону України «Про електронні довірчі послуги» (далі – Вимоги).

Так, з метою затвердження схем електронної ідентифікації для їх застосування у сфері електронного урядування постачальники послуг електронної ідентифікації відповідно до проекту акта здійснюють на відповідність Вимогам самооцінку засобів електронної ідентифікації та проводять незалежну оцінку відповідності цих засобів в органі з оцінки відповідності засобів електронної ідентифікації для схем електронної ідентифікації (далі – орган з оцінки відповідності), а також подають Міністерству цифрової трансформації України відомості про засоби електронної ідентифікації та аудиторський звіт.

Згідно з абзацом другим статті 1 Закону України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності», акредитація органів з оцінки відповідності (далі – акредитація) – це засвідчення національним органом України з акредитації того, що орган з оцінки відповідності відповідає вимогам національних стандартів, гармонізованих із відповідними міжнародними та європейськими стандартами, та у разі необхідності будь-яким додатковим вимогам щодо акредитації у відповідних сферах для провадження визначеної діяльності з оцінки відповідності.

Розміри та порядок оплати робіт з акредитації та моніторингу встановлюються національним органом України з акредитації відповідно до методики визначення вартості таких робіт, яка затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері економічного розвитку (стаття 15 зазначеного Закону).

Для проходження процедури оцінки відповідності засобів електронної ідентифікації та отримання аудиторського звіту постачальник послуг електронної ідентифікації самостійно обирає орган з оцінки відповідності та укладає з ним відповідний договір. Зазначена процедура проводиться на добровільних засадах за рахунок постачальника послуг електронної ідентифікації.

Також слід зазначити, що до створення органу з оцінки відповідності, акредитованого відповідно до законодавства у сфері акредитації або призначення такого органу відповідно до законодавства про технічні регламенти та оцінку відповідності, оцінку відповідності засобів електронної ідентифікації, які використовуються в схемах електронної ідентифікації на відповідність Вимогам, може здійснювати Державний науково-дослідний інститут технологій кібербезпеки та захисту інформації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Отже, прийняття проекту акта дозволить унормувати питання функціонування в Україні різноманітних схем електронної ідентифікації та використання засобів електронної ідентифікації, що підпадають під ці схеми.

З огляду на зазначене під регулювання проекту акта підпадають суб'єкти, які надаватимуть послуги електронної ідентифікації та органи з оцінки відповідності.

Станом на сьогодні в Україні до Довірчого списку внесено 19 кваліфікованих надавачів електронних довірчих послуг, які за бажанням можуть бути потенційними постачальниками послуг електронної ідентифікації (з них 12 є суб'єктами господарювання).

Також відповідно до проекту акта потенційним органом з оцінки відповідності наразі є Державний науково-дослідний інститут технологій кібербезпеки та захисту інформації.

З огляду на зазначене проект акта може поширюватись на 13 суб'єктів господарювання.

Питання, що пропонується врегулювати, є нагальним оскільки стосується затвердження схем електронної ідентифікації шляхом подання Міністерству

цифрової трансформації України відомостей про засоби електронної ідентифікації, які повинні відповідати Вимогам.

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		Ні
Держава		Ні
Суб'єкти господарювання	Так	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	Так ¹	

¹ Питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких впливає проблема, перевищує 10%

II. Цілі державного регулювання

Проект акта розроблено з метою визначення механізму надання постачальниками послуг електронної ідентифікації Міністерству цифрової трансформації України відомостей про засоби електронної ідентифікації, за результатами аналізу яких затверджуються відповідні схеми електронної ідентифікації Кабінетом Міністрів України.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Прийняття проекту акта	Прийняття проекту акта передбачає продовження реформи законодавства у сфері електронного цифрового підпису, розпочатої у зв'язку з прийняттям Закону України «Про електронні довірчі послуги», шляхом розроблення законодавства у сфері електронної ідентифікації. Так, проектом акта пропонується затвердити Порядок оцінки відповідності засобів електронної ідентифікації в контексті схем електронної ідентифікації для їх використання у сфері електронного урядування та визначити форми відомостей про засоби електронної ідентифікації.
Альтернатива 2 Відсутність регулювання	Відсутність регулювання передбачає залишення існуючого стану справ: відсутність можливості здійснення самооцінки засобів електронної ідентифікації та незалежної оцінки відповідності цих засобів в органі з оцінки відповідності на відповідність Вимогам; подальше подання Міністерству цифрової трансформації України відомостей про засоби електронної ідентифікації та аудиторського звіту; затвердження Кабінетом Міністрів України схем електронної ідентифікації для їх використання у сфері електронного урядування; ігнорування заходів щодо виконання статей 14, 15 Закону України «Про електронні довірчі послуги».

2. Оцінка обраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту акта	Прийняття проекту акта матиме такий вплив на інтереси держави: отримання відомостей про засоби електронної ідентифікації, які використовуються постачальниками послуг електронної ідентифікації; можливість подальшого подання інформації Кабінету Міністрів України для затвердження схем електронної ідентифікації; використання схем електронної ідентифікації у сфері електронного урядування; підвищення рівня довіри до послуг електронної ідентифікації; підвищення рівня надійності та захищеності електронного документообігу та електронної ідентифікації; популяризацію електронного документообігу та використання засобів електронної ідентифікації.	Витрат не передбачається
Альтернатива 2 Відсутність регулювання	Відсутність регулювання означає залишення існуючого стану справ, що не передбачає жодних вигод для держави	Відсутність регулювання передбачає залишення існуючого стану справ: відсутність можливості подання інформації Кабінету Міністрів України для затвердження схем електронної ідентифікації; ігнорування заходів щодо виконання статей 14, 15 Закону України «Про електронні довірчі послуги».

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Оцінка впливу проекту акта на сферу інтересів громадян не здійснювалася, оскільки такий вплив відсутній.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Оскільки, наразі невідомий кількісний склад суб'єктів господарювання, що мають намір надавати послуги електронної ідентифікації, – неможливо визначити кількісний склад суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, але потенційними суб'єктами можуть стати кваліфіковані надавачі електронних довірчих послуг.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	2	7	4	0	13
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	15,4	53,8	30,8	0	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту акта	Прийняття проекту акта в перспективі матиме такий вплив на інтереси суб'єктів господарювання: визначення рівня відповідності послуг електронної ідентифікації вимогам законодавства; розширення спектру надання електронних довірчих послуг; підвищення рівня довіри до послуг електронної ідентифікації; збільшення кількості користувачів послуг електронної ідентифікації; збільшення прибутку суб'єкта господарювання	Прийняття акта призведе до збільшення витрат суб'єктів господарювання внаслідок проведення незалежної оцінки відповідності засобів електронної ідентифікації в органі з оцінки відповідності на відповідність вимогам для подальшого подання Міністерству цифрової трансформації України відомостей про ці засоби та аудиторського звіту. Також прийняття акта призведе до збільшення витрат потенційного органу з оцінки відповідності у зв'язку із проходженням процедури акредитації та кваліфікації персоналу.
Альтернатива 2 Відсутність регулювання	Відсутність регулювання означає залишення існуючого стану справ, що не передбачає жодних вигод для суб'єктів господарювання	Відсутність регулювання означає залишення існуючого стану справ, що не матиме такого впливу на інтереси суб'єктів господарювання: визначення рівня відповідності послуг електронної ідентифікації вимогам законодавства; розширення спектру надання електронних довірчих послуг; підвищення рівня довіри до послуг електронної ідентифікації; збільшення кількості користувачів послуг електронної ідентифікації;

		збільшення прибутку суб'єкта господарювання.
--	--	--

ВИТРАТИ

**на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта
(постачальник послуг електронної ідентифікації)**

Порядковий номер	Витрати	За перший рік
1	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	175000,00-300000,00¹
1.1	Витрати у зв'язку із проходженням оцінки відповідності засобів електронної ідентифікації в органі з оцінки відповідності	175000,00-300000,00 ¹

¹ За інформацією Державного науково-дослідного інституту технологій кібербезпеки та захисту інформації витрати постачальників послуг електронної ідентифікації у період першого року оцінюються в 75-150 тисяч гривень, витрати пов'язані з наглядом становлять 50 тисяч гривень, витрати повторної сертифікації становлять 50-100 тисяч гривень.

ВИТРАТИ

**на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта
(орган з оцінки відповідності)**

Порядковий номер	Витрати	За перший рік
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	2 200 000, 00
1.1.	Витрати для підготовки фахівців у сфері електронної ідентифікації	2 200 000, 00 ²
2	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	200000,00-500000,00
2.1	Витрати органу з оцінки відповідності пов'язані з проходженням процедури акредитації в Національному органі України з акредитації	200000,00-500000,00 ²
3	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2), гривень	2400000,00-2700000,00

² У 2022 році здійснено витрати для підготовки команди аудиторів у кількості 5 фахівців з підтвердженням кваліфікації сертифікатом європейського зразка.

³ Відповідно до наказу Міністерства економіки України, Національного агентства з акредитації України від 04.02.2014 № 82 «Про затвердження Порядку та розміру оплати робіт з акредитації та моніторингу» витрати пов'язані з проходженням процедури акредитації органу з оцінки відповідності можуть становити від 200 до 500 тисяч гривень.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Прийняття проекту акта	2 575 000,00 – 3 000 000,00 (на прикладі органу з оцінки відповідності та одного постачальника послуг електронної ідентифікації)
Альтернатива 2 Відсутність регулювання	0,00

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання проведена на основі узагальнення інформації, наданої суб'єктами господарювання у сфері електронних довірчих послуг та потенційного органу з оцінки відповідності Державного науково-дослідного інституту технологій кібербезпеки та захисту інформації.

Також слід зазначити, що Державний науково-дослідний інститут технологій кібербезпеки та захисту інформації є суб'єктом господарювання з ознакою неприбутковості 0031 бюджетної установи.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами аналізу альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Бал результативності визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей державного регулювання.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Прийняття проекту акта	4	Прийняття проекту акта сприятиме: визначенню рівня відповідності послуг електронної ідентифікації вимогам законодавства; розширенню спектру надання електронних довірчих послуг; підвищенню рівня довіри до послуг електронної ідентифікації;

		збільшенню кількості користувачів послуг електронної ідентифікації; збільшенню прибутку суб'єкта господарювання.
Альтернатива 2 Відсутність регулювання	1	Відсутність регулювання означає залишення існуючого стану справ, що не передбачає жодних вигод для суб'єктів господарювання, а саме: визначення рівня відповідності послуг електронної ідентифікації вимогам законодавства; розширення спектру надання електронних довірчих послуг; підвищення рівня довіри до послуг електронної ідентифікації; збільшення кількості користувачів послуг електронної ідентифікації; збільшення прибутку суб'єкта господарювання.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Прийняття проекту постанови	Прийняття проекту акта сприятиме: визначенню рівня відповідності послуг електронної ідентифікації вимогам законодавства; розширенню спектру надання електронних довірчих послуг; підвищенню рівня довіри до послуг електронної ідентифікації; збільшенню кількості користувачів послуг електронної ідентифікації; збільшенню прибутку суб'єкта господарювання.	Прийняття акта постанови може призвести до збільшення витрат суб'єктів господарювання внаслідок проведення незалежної оцінки відповідності засобів електронної ідентифікації в органі з оцінки відповідності на відповідність Вимогам для подальшого подання Міністерству цифрової трансформації України відомостей про ці засоби та аудиторського звіту. Також прийняття акта призведе до збільшення витрат потенційного органу з оцінки відповідності у зв'язку із проходженням процедури акредитації та кваліфікації персоналу.	Цілі, визначені стратегічним документами досягнуті
Альтернатива 2 Відсутність регулювання	Відсутність регулювання означає залишення існуючого стану	Відсутність регулювання передбачає залишення існуючого	Недосягнення цілей, визначених

	справ, що не передбачає жодних вигод для держави та суб'єктів господарювання	стану справ: відсутність можливості подання інформації Кабінету Міністрів України для затвердження схем електронної ідентифікації; ігнорування заходів щодо виконання статей 14, 15 Закону України «Про електронні довірчі послуги»; визначення рівня відповідності послуг електронної ідентифікації вимогам законодавства; розширення спектру надання електронних довірчих послуг; підвищення рівня довіри до послуг електронної ідентифікації; збільшення кількості користувачів послуг електронної ідентифікації; збільшення прибутку суб'єкта господарювання.	стратегічними документами
--	--	---	---------------------------

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Основним механізмами, які забезпечують розв'язання визначеної проблеми, є затвердження:

Порядку оцінки відповідності засобів електронної ідентифікації в контексті схем електронної ідентифікації для їх використання у сфері електронного урядування та визначення форм відомостей про засоби електронної ідентифікації.

Заходами, спрямованими на розв'язання визначеної проблеми є:

- розробка проекту акта;
- громадське обговорення проекту акта;
- погодження проекту акта із заінтересованими органами;
- врахування зауважень та пропозицій до проекту акта, наданих фізичними та юридичними особами, зокрема заінтересованими органами;
- подання проекту акта на розгляд Кабінету Міністрів України;
- супровід проекту акта під час його розгляду в Кабінеті Міністрів України;
- прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження схем електронної ідентифікації».

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого

самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація проекту акта не потребує додаткових витрат матеріальних чи фінансових ресурсів центральних органів виконавчої влади.

ТЕСТ
малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у період з 03.08.2022 по 03.09.2022.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прямі (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1.	Запити до кваліфікованих надавачів електронних довірчих послуг та органу з оцінки відповідності	13	Реалізацію регуляторного акта підтримано

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 4;

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив: 30,8%.

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
1	Витрати у зв'язку із проходженням оцінки відповідності засобів електронної ідентифікації в органі з оцінки відповідності	125000,00-200000,00	50000,00-100000,00	325000,00-600000,00
2	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	4		
3	Сумарно, гривень	500000,00-800000,00	200000,00-400000,00	1300000,00 - 2400000,00

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії проекту акта не обмежений у часі.

Зміна строку дії проекту акта можлива у разі прийняття змін до нього, прийняття змін до нормативно-правових актів, що мають вищу юридичну силу, які стосуються цієї сфери регулювання, або визнання зазначених актів такими, що втратили чинність

Проект акта набирає чинності з дня його офіційного опублікування

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показники результативності дії регуляторного акта:

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта не передбачається.

кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких може поширюватись дія акта (13 кваліфікованих надавачів електронних довірчих послуг);

розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта (розрахунок наведено у Витратах на одного суб'єкта господарювання);

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта (високий, – оскільки проект акта розміщено на офіційному вебсайті Міністерства цифрової трансформації України, про що Міністерством цифрової трансформації України повідомлено 13 суб'єктів господарювання);

кількість органів з оцінки відповідності;

кількість постачальників послуг електронної ідентифікації;

кількість скарг та пропозицій у зв'язку з дією регуляторного акта.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відповідно до законодавства здійснюється базове, повторне та періодичне відстеження результативності регуляторного акта у строки, встановлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Базове відстеження результативності проекту постанови буде здійснюватись через рік після набрання чинності зазначеним актом, оскільки планується використовувати статистичний метод відстеження та статистичні дані.

Повторне відстеження планується здійснити через рік після проведення базового відстеження на основі порівняння показників базового та повторного відстеження.

Періодичні відстеження планується здійснювати раз на три роки, починаючи з дня проведення повторного відстеження. Установлені показники результативності акта порівнюватимуться із значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Джерело даних: статистичні дані, отримані від постачальників послуг електронної ідентифікації та органів з оцінки відповідності.

Виконавець заходів з відстеження результативності проекту акта – Міністерство цифрової трансформації України.

**Віце-прем'єр-міністр України –
Міністр цифрової трансформації
України**

Михайло ФЕДОРОВ

_____ 2022 р.